

2023 NCEA Pūrongo Aromatawai

Te Marautanga o Aotearoa	Te Reo Rangatira
Rā Aromatawai	5 o Hepetema, 2023 12 o Hepetema, 2023
Te Momo Aromatawai	Tūmahi Aromatawai Pātahi (TAPA)
Te Paerewa Paetae	Kaupae 2 - 92386, 92388

92386: Te tātari i ngā tūhononga o ngā āhuatanga motuhake i tētahi momo reo kua ākona

He Tirohanga Whānui

He ngāwari noa te whakatakotoranga o te aromatawai mā te ākongā. Kua kitea te āheitanga o te Ākongā ki te whakawhanake i ōna whakaaro, i āna māramatanga hoki ki ngā horopaki. I tino eke ngā Ākongā ki tēnei aromatawai i te mea nā rātou tonu te horopaki i kōwhiri hei tūāpapa mō ngā urupare ā-tuhi.

He kōrero mō te Paerewa

Te Aromatawai:

Ko tō te ākongā mahi ki tēnei 'Tūmahi Aromatawai Pātahi' (TAPA), he tātari i te tūhonotanga o ngā āhuatanga motuhake o tētahi momo reo i ako ki te akomanga. He aromatawai urupare ā-tuhi tēnei e kitea ai ngā pūkenga tātari.

Te Tirohanga:

Koinei te wā tuatahi i paeratahia te TAPA – puka tūwhera. Nā, i tere kite i ngā hua o tēnei momo TAPA i te mea i whai wāhi atu ngā horopaki i whangāia e te Kaiako ki roto i te akomanga. Ko te wāhanga kāore te Ākongā i mōhio ko ngā momo pātai. Nā, i tipakohia te Ākongā i tētahi pātai, kātahi ka whakahāngai i ngā whakautu ki tētahi momo reo i ākona.

Ko ngā momo reo pēnei i te:

- mōteatea
- haka
- pakimaero
- rūhi
- me ētahi atu.

Te Marautanga o Aotearoa	Te Reo Rangatira
Rā Aromatawai	5 o Hepetema, 2023 12 o Hepetema, 2023
Te Momo Aromatawai	Tūmahi Aromatawai Pātahi (TAPA)
Te Paerewa Paetae	Kaupae 2 - 92386, 92388

Pūrongo Paerewa Paetae :

Ko ngā Ākonga i eke ki te **Kairangi** i te paerewa paetae nei:

- i whakatauirā, i whakamārama i tāna e mōhio ana e pai ai te kite i te whaihua o ngā tūhononga.
- i tāpiri i ētahi tauira anō hei taunaki i ōna whakaaro.
- i arotake i te whaihua o ngā tūhononga.

Ko ngā Ākonga i eke ki te **Kaiaka** i te paerewa paetae nei:

- i whānui, i hōhonu te whakaahua i ngā pānga i puta i ngā tūhononga.
- i āta kimi, i āta wherawhera i ngā āhuatanga whāiti.
- i whaitake te taunaki i ngā whakaaro.
- i whakatakoto i te tāhuhu o te kōrero mā te whai rawa atu i te pātai kua tīpakohia.

Ko ngā Ākonga i eke ki te **Paetae** i te paerewa paetae nei:

- i hāngai, i mārāma te whakaahua i ngā tūhononga i waenga i ngā āhuatanga motuhake.
- i mārāma te whakaahua i ngā pānga i puta i te noho tahitanga o ngā āhuatanga motuhake.
- i taunaki i ngā whakaaro
- i whakatakoto i te tāhuhu o te kōrero mā te whai i te pātai i tīpakohia.

Ko ngā Ākonga **Kāore i whiwhi** i te paerewa paetae nei:

- kāore ngā whakaaro e hāngai ana ki te pātai i tīpakohia.
- ko te hāngaitanga o ngā mahi kāore i te kite.

2023 NCEA Pūrongo Aromatawai

Te Marautanga o Aotearoa	Te Reo Rangatira
Rā Tuku Aromatawai	25 o Oketopa 2023
Te Momo Aromatawai	Kete Manarua
Te Paerewa Paetae	Kaupae 2 - 92386, 92388

92388: Te tātari i ngā tūhononga o ētahi rautaki reo

He Tirohanga Whānui

He ngāwari noa te whakatakotoranga o te aromatawai mā te Ākonga. Kua kitea te āheitanga o te Ākonga ki te whakawhanake i ōna whakaaro, i āna māramatanga hoki ki ngā horopaki. I tere kite anō hoki i ngā Ākonga e mau nei ki tēnei pūkenga te tātari me te whakatairite i tētahi horopaki me tētahi momo whakatakotoranga ki horopaki kē.

He kōrero mō te Paerewa

Te Aromatawai:

Ko tā te ākonga mahi ki tēnei 'Tūmahi Aromatawai Pātahi' (TAPA) he tātari i te tūhonotanga o ētahi rautaki reo. He aromatawai tuhituhi e kitea ai ngā pūkenga arotake, whakatairite me te whakatauaro i ngā tūhononga o ētahi rautaki reo

Ko ngā momo rautaki reo ko te:

- Reo ā-ataata
- Reo ā-tuhi

Te Tirohanga:

I ngana ētahi o ngā Ākonga ki te whakaatu i ō rātou pūkenga ki te whakamahi i ētahi o ngā rautaki reo. Heoi anō, kāore i tino aro ki ngā rautaki reo o tēnei paerewa paetae. He mea nui kia mōhio te Kaiako mō ngā momo rautaki reo o tēnei paerewa paetae pēnei i te;

- Reo ā-ataata – Whaikōrero, Kōrero Tene me ētahi atu
- Reo ā-tuhi – Rūhi, Tohutaka me ētahi atu

A kāti, hei whakaarotanga, me āta whakamārama te Ākonga i ngā tūhononga me ngā pānga o tētahi rautaki reo ki tētahi atu rautaki reo i roto i ia kōrero.

Ko ngā tauira i tino eke ki tēnei paerewa, he kaha nō rātou ki te taunaki hei parahau i te whakamahinga o ngā rautaki reo i tohua.

Te Marautanga o Aotearoa	Te Reo Rangatira
Rā Tuku Aromatawai	25 o Oketopa, 2023
Te Momo Aromatawai	Kete Manarua
Te Paerewa Paetae	Kaupae 2 - 92386, 92388

Pūrongo Paerewa Paetae :

Ko ngā ākonga i eke ki te **Kairangi** i te paerewa paetae nei:

- i tautohu i ētahi āhuetanga motuhake i puta ki ngā kōrero e rua.
- i whakatauirā, i whakamārama i tāna e mōhio ana ki ngā kaupapa o ngā kōrero e rua e pai ai te kite i te whaihua o ngā tūhononga.
- i tāpiri ake i ētahi taurira anō, me te aha, i tuku te Ākonga i ōna anō whakaaro hei taunaki i ngā whakaaro.
- i arotakengia te whaihua o ngā tūhononga.

Ko ngā ākonga i eke ki te **Kaiaka** i te paerewa paetae nei:

- i tautohu ētahi āhuetanga motuhake i ngā kōrero e rua.
- i whānui, i hōhonu te whakaahua i ngā pānga ki te kaupapa me te horopaki.
- i āta kimi, i āta wherawhera i ngā āhuetanga whāiti.
- i whaitake te taunaki i ngā whakaaro.
- i mārama te hanganga o te tuhinga.

Ko ngā ākonga i eke ki te **Paetae** i te paerewa paetae nei:

- i tautohu i ētahi āhuetanga motuhake i ngā kōrero e rua.
- i hāngai, i mārama, i whakaatu i ētahi tūhononga i waenganui i ngā rautaki reo.
- he mārama te whakaahua i ngā pānga o te kaupapa me te horopaki ki ngā rautaki reo.
- i taunaki i ngā whakaaro.

Ko ngā ākonga **Kāore i whiwhi** i te paerewa paetae nei:

- kāore ngā whakaaro e hāngai ana ki ētahi rautaki reo.
- ko te hāngaitanga o ngā whakaaro kāore i te kite.

